

■ Ministrul Mediului militează pentru un model economic bazat pe natură
PAGINA 3

■ Primarul Buzăului: „Reforma în administrație este doar o cosmetizare”
PAGINA 3

■ „Suntem deja în plin război cibernetic” - avertismentul unui expert NATO
PAGINA 3

■ Electrica pregătește achiziții de un miliard de euro pentru extinderea operațiunilor în România și UE
PAGINA 4

■ UEFA deschide poarta mutării meciurilor de campionat în străinătate
PAGINA 10

■ Știință: Sensibilitatea plantelor, din nou în atenția cercetătorilor
PAGINA 10

GRAM AUR = 555,6475 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,4704 RON

EURO = 5,0916 RON

DOLAR = 4,3652 RON

O dilemă nu doar morală

Faptul „divers”. Oemismul de televiziune încearcă să ia pulsul „vieții reale”. Jos, la firul ierbii. Acolo unde trăiesc cei mai mulți dintre noi cei ce află pe propria piele, de-a lungul întregii vieți, că aici este mereu și înțeleși și suferință și suspin. Adevărat, din când în când, chiar dacă rar, și bucurie și mulțumire, iar pentru unii, foarte puțini, „cei aleși”, chiar și „fericiți”. Foarte rar. Reportajul întreabă, subiectul răspunde. Ceva despre război. Despre războiul din Ucraina și despre pericolul care amenință tot mai serios și țara sa, Germania. Subiectul care răspunde are 18 ani. Încă necopt, adevărat, dar după lege, ar trebui să fie deja apt să se orienteze în spațiul social între cele patru puncte cardinale ale bușoalei politice și morale: Bine-Rău, Acceptabil/Inacceptabil/Intolerabil. Răspunsul vine, pentru mulți dintre noi, ca o cărămidă căzută de la etajul 50, direct în moalele capului. Războiul este mai rău decât orice, spune în rezumat tânărul, chiar dacă Putin ar fi să cucerească Germania, eu aș prefera să trăiesc sub „ocupatia lui Putin”, decât să merg la război. Pentru context, să spunem că în Germania se discută serios despre posibilitatea reinstalării serviciului militar obligatoriu. Nu este o simplă „adaptare” la condițiile speciale ale actualității, o schimbare de macaz dintr-o hală oarecare a istoriei. Pentru Germania, este un seism politic și cultural cu magnitudinea pe seama imaginii a unui Richter social. Trei sferturi de secol de cultură anti-războinică, schematic susținută și difuzată social de instituțiile oficiale, de media, de școală, de cultură, după cel de al doilea război mondial, trec brusc în vitrinele unui muzeu al trecutului depășit de istorie. Aici nu contează pe cine sauppe clipe prezintă la cumințele tinărilor din povestea noastră. Contează în schimb, enorm, problema pe care o pune. Una existențială, nu doar la nivel individual, ci și societal, civilizațional: „Unde trebuie să așezăm războiul pe scara „valorilor sociale”? Nord-Sud-Est-Vest, Bine-Rău-Acceptabil-Inacceptabil?”.

Cultura războiului adormită în mai toate civilizațiile istorice pe care le cunoaștem, cel puțin în spațiul instituțiilor și al cultului oficial a puteri. Cea mediteraneană-atlantică nu face deloc excepție, cel puțin în ultimii vreo 3500 de ani.

(continuare pe pagina 12)

Conflictul, înlocuit de dialog; Bilanțul CSALB după zece ani de activitate

(Alexandru Păunescu, reprezentantul Băncii Naționale a României în Colegiul de Coordonare al CSALB și Florin Dănescu, președintele executiv al Asociației Române a Băncilor, într-o dezbatere moderată de Anamaria Greu, CEO iFink!)

Alexandru Păunescu, reprezentantul BNR în Colegiul de Coordonare al CSALB (stânga) și Florin Dănescu, președintele executiv al ARB, debătând rolul CSALB în relația dintre bănci și clienți, la un deceniu după înființarea acestuia.

În urmă cu 10 ani, într-un climat tensionat dintre consumatori și instituțiile de credit, când instanțele erau sesalate cu peste 40.000 de procese între consumatori și bănci, înființarea CSALB prin tragera unei directive europene în legislația românească era văzută de unii consumatori drept providențială. Practic, românii aveau la dispoziție o platformă de dialog și negocierii cu banca, în afara instanțelor, gratuită și cu o timp de rezolvare rapid. Acest dialog era intermediat de un conciliator, adică de un profesionist în drept și în domeniul financiar-bancar, care căuta o soluție pentru diminuarea ratelor și pentru continuarea contractului existent între părți, într-o formă nouă, ajustată pe nevoile consumatorului. În intervalul temporal de zece ani de la înființare, CSALB, băncile și consumatorii lor au trecut împreună și prin criza pandemică, iar perioada dificilă precizată a consolidat încrederea dintre aceste părți.

Astfel, în tot acest deceniu, în cadrul CSALB s-au desfășurat peste 4.000 de negocieri încheiate cu implicarea părților, iar 800 de procese încpute în instanță s-au încheiat amiabil prin conciliere. Beneficiile obținute în urma acestor negocieri depășesc 15,5 milioane de euro. De-a lungul celor zece ani, mii de consumatori au obținut costuri mai mici, dobânzi și comisioane reduse la creditele afiate în domeniul, reduceri de sold, amânarea plății ratelor, restitucții, refinanțări ale împrumuturilor sau chiar ratergera integrală a datoriei pe care aveau către banca. În acest timp, deși CSALB a fost înființat în condiții de incertitudine, performențele activității și rolul CSALB pe viitor au discutat în Podestul Universității de către profesioniști care au pus bazele acestei entități de conciliere: Alexandru Păunescu, reprezentantul Băncii Naționale a României în Colegiul de Coordonare al CSALB și Florin Dănescu, președintele executiv al Asociației Române a Băncilor, într-o dezbatere moderată de Anamaria Greu, CEO iFink!

Anamaria Greu: Sărbătorim zece ani de la înființarea CSALB, o entitate extrem de importantă pentru consumatori de servicii și produse financiare. De unde a pornit construirea acestei entități și care era contextul social și economic când a fost înființată prin Ordonanța Guvernului 38, în anul 2015?

Alexandru Păunescu: Contextul financiar în urmă cu zece ani era unul complicat. Se manifestau efectele crizei financiare din 2008-2009. Erau destul de multe, aproximativ 40.000-50.000 de litigii pe rolul instanțelor de judecată, între bănci și consumatori. Apoi era o afloare de proiecte de acte normative în Parla-

ment care priveau sistemul bancar, printre care și darea în plată a bunurilor pentru stingera datorilor. Tot în 2015 a fost și criza legată de cursul Francului Elvețian. În acest context mă întreba cineva dacă CSALB a fost providențial, pentru că a apărut exact în 2015. De fapt, era vorba doar despre transparența unei directive europene în legislația românească. Deși Direcția nu vorbește despre gratuitatea serviciilor de negociere pentru consumatori, ci doar despre prețuri modice, la acel moment băncile au fost dispuse să-și așume întregul cost al acestei soluționări alternative a disputelor din domeniul financiar-bancar.

(continuare pe pagina 12)

TradeVille: Energia de la BVB - subevaluare sau oportunitate?

Sectorul energetic din România se află într-o etapă de transformare și consolidare, marcată de investiții semnificative în producție, rețele și stocare, precum și de o evoluție pozitivă a companiilor listate la Bursa de Valori București (BVB). În contextul tranziției energetice europene și al modernizării infrastructurii naționale, piața locală de energie își menține un ritm susținut de dezvoltare, iar apariția IPO-ului Grup EDC confirmă interesul crescut pentru acest domeniu strategic, potrivit unui raport elaborat de Departamentul de Analiză la TradeVille (https://tradeville.ro/?utm_source=bursar&utm_medium=media&utm_campaign=trevig).

Consumul de energie din România, în declin ușor

În prima jumătate a anului 2025, consumul național de energie al României a scăzut ușor, cu 0,6%, în timp ce producția a înregistrat o contracție mai accentuată, de 1,0%, în ritm anual. Exporturile au scăzut cu 11%, iar importurile au crescut cu 54%, transformând România într-un importator net de energie, cu un deficit de 2,47 TWh. În ceea ce privește mixul de producție, termocentralele au avut cea mai mare pondere (32%), urmate de hidro (27%), nuclear (20%) și regenerabile (19%). Capacitatea de instalată națională a crescut la 19,2 GW, iar cea a consumatorilor a urcat la 2,726 MW, față de 1.500 MW la începutul lui

2024. Odată cu eliminarea plafonării prețurilor energiei și gazelor de la 1 iulie 2025, facturile populației au crescut semnificativ, cu posibile scumpiri între 53% și 100%, ceea ce a dus la un salt al inflației la 7,8% în iulie (vs. 5,7% în iunie). Regenerabilele au ajuns la o capacitate totală de peste 5.400 MW, depășind centralele pe gaze și cărbune, iar energia solară a devenit a doua sursă din sistem, după hidro. Totodată, 2025 marchează un val amplu de investiții în sisteme de stocare a energiei, cu proiecte importante lansate de Hidroelectrica, Engie, Verbund, R.Power și Renovatio. România atinge deja 240,7 MW putere instalată în baterii și vizând 500 MW până la finalul anului. (F.A.)

(continuare pe pagina 9)

Piața criptomonedelor stabile crește rapid

● Estimată la 282 de miliarde de dolari în 2025, sectorul stablecoin poate ajunge la 2-4 trilioane de dolari în 2030, potrivit Citi

Monedele stabile (stablecoins) s-au transformat rapid din active cripto de nișă într-unul dintre segmentele cu cea mai rapidă creștere din domeniul financiar, conform unei analize vizuale de capital, care menționează că promisiunea lor de stabilitate a prețurilor, combinată cu eficiența blockchain-ului, a atras atât utilizatori individuali, cât și instituționali, ducând dimensiunea pieței de profil la aproximativ 282 de miliarde de dolari în 2025.

Sursa citată prezintă, conform datelor din raportul Citi Global Perspectives & Solutions Stablecoin 2030, dimensiunea pieței stablecoin din 2020 până în 2025, respectiv previziuni

pentru 2030.

În 2020, piața stablecoin-urilor era evaluată la numai 28 de miliarde de dolari. Până în 2025, această cifră a crescut la 282 de miliarde de dolari, adică o majorare de zece ori în doar cinci ani.

În 2021, valoarea pieței a fost de 167 de miliarde de dolari, în 2022 - de 138 de miliarde de dolari, în 2023 - de 130 de miliarde de dolari, iar în 2024 - de 204 miliarde de dolari.

Expansiunea rapidă din 2020 până în 2025 a avut loc pe măsură ce monedele stabile au devenit un instrument cheie de lichiditate în tranzacționarea crypto și în aplicațiile DeFi (n.r. Finanțe Decentralizate - un ecosistem de aplicații bazate pe blockchain care oferă servicii finan-

ciare fără intermediari, cum sunt băncile sau casele de brokeraj). În perioada următoare, de pe piețele crypto, monedele stabile precum Tether și Circle au câștigat constant teren ca o punte între finanțele tradiționale și criptomonedele.

Previțiuni pentru 2030

Citi estimează că piața stablecoin-urilor ar putea ajunge la 1,9 trilioane de dolari în 2030. În scenariul de bază, în timp ce un scenariu optimist, de creștere semnificativă („bull”), preconizează o valoare de 4 trilioane de dolari.

A.V.

(continuare pe pagina 12)